

MIĘDZYNARODOWY FUNDUSZ WALUTOWY

Świat po wojnie był dalece zniszczony. Trzeba było przedsięwziąć działania mające na celu zniwelowanie zmian jakie miały miejsce w wielu krajach. Naprawa świata po tych wydarzeniach mogła nastąpić szybciej po udzieleniu międzynarodowej pomocy finansowej. Nad projektem utworzenia organizacji międzynarodowej mającej za zadanie przeciwdziałanie perturbacją na międzynarodowym rynku walutowym pracowano równolegle w Wielkiej Brytanii oraz w Stanach Zjednoczonych.

W USA powstał tzw. plan Whitea i to właśnie on jest podstawą statutu MFW. W 1943 roku propozycja dotycząca utworzenia międzynarodowej organizacji walutowej przedstawiono ministrom finansów krajów kapitalistycznych. Dyskusje ministrów doprowadziły do powstania owej organizacji. Tak powstaje MFW (International Monetary Fund) międzynarodowa organizacja finansowa, o której powołaniu postanowiono jednocześnie z powołaniem Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju w lipcu 1944 na konferencji Narodów Zjednoczonych w Bretton Woods. i stanowi sprzężoną z nim organizację międzynarodową¹

Statut MFW wszedł w życie 27.XII 1947 roku. Składa się z 31 artykułów i 11 załączników na ich podstawie równowaga płatnicza krajów członkowskich miała być osiągnięta przez prowadzenie odpowiedniej polityki gospodarczej. Była to wola 44 państw (w tym ZSRR) by radzić, jak pomóc światu podnieść się ekonomicznie z gruzów II wielkiej wojny. Dlatego wymyślono fundusz, który stabilizowałby międzynarodowy system walutowy kredytami krótkoterminowymi udzielanymi państwom mającym kłopoty ze zrównoważeniem bilansu płatniczego w handlu-zagranicznym².

Pozycję prawną, immunitety i przywileje Międzynarodowego Funduszu Walutowego sprecyzowano w artykule IX Układów z Bretton Woods z dn. 27 grudnia 1945 r. Zgodnie z postanowieniami tego artykułu, MFW ma pełną osobowość prawną oraz zdolność do zawierania umów, nabywania i sprzedawania nieruchomości i ruchomości oraz występowania przed sądem w charakterze strony. Własność i aktywa MFW - niezależnie od tego, gdzie się znajdują i kto je posiada - są wolne od zajęcia prawnego z wyjątkiem okoliczności, kiedy MFW rezygnuje z tego zwolnienia ze względów procesowych. Własność i aktywa MFW nie podlegają konfiskacie, rewizji i rekwizycji bez względu na to, gdzie się znajdują. Aktywa, własność, dochody, operacje i transakcje MFW są wolne od wszelkich podatków i ceł. Żaden podatek nie może też obciążać pracowników MFW, którzy nie są obywatelami danego państwa. Artykuł X zobowiązał MFW do współpracy z każdą organizacją międzynarodową, mającą podobne cele³.

1. Zadania i funkcje MFW

Fundusz jest stałą instytucją, służącą dla konsultacji i współpracy w międzynarodowych sprawach walutowych. Cele MFW zostały określone w artykule I statutu MFW w postaci sześciu zadań, mających stanowić wytyczne polityki i decyzji tej organizacji. Zadania jego polegają na:

- popieraniu międzynarodowej współpracy walutowej oraz uporządkowanych stosunków walutowych,
 - tworzeniu warunków dla wielostronnego regulowania należności za bieżące operacje w handlu międzynarodowym,
 - udzielaniu pomocy w likwidacji trudności płatniczych,
 - wpływaniu na zachowanie pożądanego stopnia płynności międzynarodowych systemów płatniczych,
 - podejmowaniu działań zmierzających do uporządkowanego rozwoju i wzrostu handlu międzynarodowego.
 - ułatwieniu ekspansji i zrównoważonego wzrostu handlu międzynarodowego;
- przyczynianie się przez to do popierania i utrzymania wysokiego poziomu zatrudnienia i dochodu realnego oraz rozwijania zasobów produkcyjnych wszystkich członków, jako naczelnych zadań polityki gospodarczych
- przyczynianie się do utrzymania stabilnych walut, utrzymywanie uporządkowanych stosunków walutowych między członkami i unikanie deprecjacji walut w celach konkurencyjnych
 - pomaganie w tworzeniu wielostronnego systemu regulowania należności w zakresie bieżących transakcji między członkami i usuwaniu ograniczeń dewizowych, które hamują wzrost handlu światowego
 - wzmocnienie zaufania do członków przez stawianie do ich dyspozycji środków Funduszu, przy odpowiednim zabezpieczeniu i umożliwianiu im w ten sposób korygowania szkodliwych odchyłek od ich bilansów płatniczych bez uciekania się do środków oddziałujących ujemnie na pomyślność gospodarki krajowej lub światowej
 - skracanie, zgodnie z powyższym, czasu trwania i zmniejszanie stopnia braku równowagi w bilansie płatniczym członków w obrotach światowych⁴.

MFW udziela członkom krótkoterminowych pożyczek w walutach potrzebnych dla wyrównania ich deficytu dewizowego. W celu realizacji wymienionych zadań MFW pełni trzy istotne funkcje:

1. regulacyjną - polegającą na nadzorowaniu stosowanych przez kraje członkowskie ograniczeń walutowych i przestrzegania reguł kursowych;
2. kredytową - przez dostarczenie krajom członkowskim dodatkowych źródeł finansowania w postaci różnych kredytów;
3. konsultacyjną - przez usługi konsultacyjne i współpracę krajów członkowskich⁵.

Najważniejszą jest funkcja kredytowa. W ewolucji ukształtował się rozbudowany system kredytowy MFW. Fundusz udziela pomocy kredytowej krajom członkowskim z zasobów własnych oraz pożyczonych od rządów i banków centralnych. Krótkoterminowe kredyty udzielane są w formie sprzedaży uczestnikom Funduszu walut obcych za ich własne waluty, z obowiązkiem odwrotnej transakcji w określonym terminie. Działalność operacyjna Międzynarodowego Funduszu Walutowego ogranicza się w zasadzie do udzielania krótkoterminowych pożyczek dla wyrównania chwilowego deficytu dewizowego członków⁶.

2. Członkowie MFW

Do MFW w 1945r. przystąpiły 44 kraje założycielskie. Z czasem liczba krajów członkowskich rosła, a w końcu 1994r. wyniosła 179. Członkiem MFW może być każde państwo, które ma autonomię w dziedzinie stosunków międzynarodowych oraz jest w stanie spełnić warunki stawiane przez statut. Warunkiem członkostwa w MFW jest zobowiązanie do wpłacenia kwoty udziałowej, która decyduje o liczbie głosów jaką dysponuje dany kraj, określa wielkość pomocy kredytowej jaką może on uzyskać od Funduszu. Nosi nazwę funduszu, ponieważ posiada zasób walut- każdy kraj członkowski jest zobowiązany do wniesienia pewnej sumy, wyrażonej kwotowo, własnej waluty do funduszu. Wkłady krajów bogatych są wyższe niż biednych. Kraje członkowskie mogą pożyczać waluty zagraniczne z funduszu.

Państwa członkowskie MFW zobowiązane są udostępniać szczegółowe informacje gospodarcze, dzięki którym władze MFW mogą oceniać ich sytuację gospodarczą i finansową oraz podejmować określone decyzje. Finansowanie działalności MFW jest oparte na kapitale zakładowym, który powstał z wpłat udziałów przez państwa członkowskie. Wysokość udziału poszczególnych państw-członków MFW jest uzależniona od stopnia rozwoju gospodarczego danego kraju, jego pozycji w światowej gospodarce, udziału w handlu światowym oraz zdolności płatniczej.

Aktualnie do MFW należy 185 państw - ostatnie z nich, Czarnogóra, wstąpiło do organizacji w dniu 18.01.2007 r. Członkami Funduszu są niemal wszystkie kraje ONZ - wyjątek stanowią jedynie Kuba, Korea Północna, Andora, Monako, Lichtenstein, Tuvalu oraz Nauru.

Polska była jednym z członków-założycieli MFW. Opuściła go jednak 14.03.1950 r., ulegając tym samym presji Związku Radzieckiego. Ponownie przystąpiła do organizacji 12.06.1986 r.⁷.

3. Struktura MFW

Na czele MFW stoi Dyrektor Generalny (Managing Director), którego kadencja trwa 5 lat. Do tej pory urząd sprawowało 10 osób. Tradycyjnie na to stanowisko wybierany jest Europejczyk. Aktualnie funkcję Dyrektora Generalnego pełni Francuz Dominique Strauss-Kahn, który rozpoczął swoją kadencję 01.11.2007 r. Jego zastępcą jest John Lipsky.

Głównym organem decyzyjnym Funduszu jest Rada Gubernatorów (Board of Governors), składająca się z Gubernatorów oraz ich zastępców (z każdego kraju po dwie osoby). Są nimi zwykle ministrowie finansów lub prezesi banków centralnych poszczególnych krajów. Posiedzenia Rady odbywają się na ogół raz do roku w Waszyngtonie. Przedmiotem obrad jest aktualna sytuacja w gospodarce światowej. Do kompetencji Rady Gubernatorów należą przede wszystkim bieżące sprawy członkowskie i budżetowe, zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności MFW i zmian statutu organizacji, zawieranie umów z innymi organizacjami, wybieranie Rady Wykonawczej oraz decyzja o likwidacji MFW. Rada Gubernatorów posiada dwa organy doradcze. Badaniem sytuacji finansowej zajmuje się Międzynarodowy Komitet Monetarny i Finansowy Rady Gubernatorów (dawny Komitet Tymczasowy), składający się z 24 członków Rady Gubernatorów w randze ministrów. Drugim ciałem doradczym jest Komitet Rozwoju liczący 24 członków (ministrów finansów lub urzędników w randze ministra). Doradza on w zakresie transferu zasobów do krajów rozwijających się⁸.

Organem wykonawczym MFW jest Rada Wykonawcza (Rada Administracyjna; Executive Board). W jej skład wchodzi 24 Dyrektorów Wykonawczych oraz ich zastępców, a także Dyrektor Generalny MFW, będący jednocześnie szefem Rady. Sześciu dyrektorów z krajów wpłacających najwyższe stawki posiada status dyrektorów stałych. Osiemnastu kolejnych jest wybieranych na dwuletnią kadencję. Zajmują się oni codziennymi sprawami Funduszu, m.in. decydowaniem o polityce kredytowej MFW oraz nadzorowaniem wykonywania umów kredytowych. Rada spotyka się zwykle kilka razy w tygodniu.

W MFW funkcjonuje również wiele Departamentów - regionalnych (Afryki, Azji i Pacyfiku, Europy, Środkowego Wschodu i Azji Centralnej oraz Półkuli Zachodniej) oraz funkcjonalnych i usług specjalnych (finansowy, finansów publicznych, Instytut MFW, prawny, walutowy, opracowania i analizy, badań, statystyki i skarbu)⁹.

4. Polska a MFW

Polska była członkiem założycielem MFW. Ratyfikowała statut 10 stycznia 1946r. ale pod presją ZSRR opuściła MFW 14 marca 1950 r. Ponowny wniosek o członkostwo w MFW Polska

złożyła 10 listopada 1981r. Wówczas ze względu na stan swojego zadłużenia zagranicznego potrzebowała szybkiej pomocy na dużą skalę. Rozpoczęto poważnie rozmowy na temat rozłożenia spłaty naszych długów zagranicznych. Wierzyciele byli zainteresowani akceptacją polskiego wniosku ponieważ zwiększałoby to dostęp do kredytów dewizowych i lepsze wywiązanie się z przyjętych zobowiązań. Jednak USA przyjęły odmienne stanowisko. Polska stała się ponownym członkiem MFW dopiero 12 czerwca 1986r. Dzięki temu nasz kraj został włączony do międzynarodowego systemu walutowego i międzynarodowej współpracy walutowej, a także uzyskał możliwość zaciągania kredytów w MFW. 8 marca 1993r. zarząd Międzynarodowego Funduszu Walutowego zatwierdził porozumienie z Polską, które obejmowało okres do kwietnia 1994r. Polska w tym czasie uzyskała kredyty wartości 655mln dolarów. 1 kredytu MFW była przeznaczona na spłatę zadłużenia. W tej kwocie mogły się mieścić środki finansowe na porozumienie z prywatnymi wierzycielami Polski dotyczące redukcji zadłużenia. 1 maja 1995 zarząd MFW dokonał podsumowania i oceny realizacji przez Polskę porozumienia stand-by. Korzystna ocena dała nam prawo dalszego korzystania ze środków MFW. Do końca 1994r. Polska otrzymała ogółem z MFW ponad 1,2 mld SDR. Dzięki wysokim rezerwom dewizowym Narodowego Banku Polskiego suma ta została spłacona przedterminowo w 1995r. Po 1994 Polska nie występowała do MFW z prośbą o udzielenie kredytu, aż do roku obecnego gdzie Polska wystąpiła o linię kredytową w wysokości 20 mld USD¹⁰. Przedstawicielstwo MFW w Polsce znajduje się w Warszawie a jego obecnym szefem jest Franciszek Rozwadowski¹¹.

5. Podsumowanie

Krytycy przypominają, że MFW nie udało się zapobiec wielu kryzysom - chociażby w Meksyku, Azji czy Argentynie. Coraz głośniej mówi się także o konieczności wprowadzenia licznych reform w działalności Funduszu. Jednak mimo istniejących kontrowersji należy pamiętać, że MFW pełni główną rolę w utrzymywaniu stabilności gospodarki światowej. Wiele osób zaznacza także, że to właśnie stabilność gospodarki prowadzi do demokracji. W dzisiejszej gospodarce niezbędne jest istnienie instytucji finansowej, która umożliwiłaby wielopłaszczyznową współpracę między państwami oraz oferowałaby pomoc w rozwiązywaniu nagłych kryzysów.

BANK ŚWIATOWY

Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (ang.: *The International Bank for Reconstruction and Development, IBRD*), powszechnie znany jako Bank Światowy (ang.: World Bank) rozpoczął działalność 25 czerwca 1946, jako efekt postanowień konferencji w Bretton Woods z lipca 1944 roku (wtedy też został założony). Obecnie zrzesza on 185 krajów członkowskich. Siedzibą Banku Światowego jest Waszyngton. Choć termin Bank Światowy odnosi się do dwóch z pięciu wyspecjalizowanych agencji ONZ, działających razem w Grupie Banku Światowego: Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju i Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju (ang.: The International Development Association), to powszechnie używa się tego terminu na określenie jedynie banku. Pozostałe

trzy agencje działające w ramach Grupy Banku Światowego to: Międzynarodowa Korporacja Finansowa, Międzynarodowe Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych i Agencja Wielostronnych Gwarancji Inwestycji

12

Bank Światowy nie jest bankiem w ścisłym tego słowa znaczeniu. Zapewnia długoterminowe pożyczki o preferencyjnym oprocentowaniu dla najbardziej potrzebujących krajów członkowskich oraz przedsiębiorstw publicznych (po otrzymaniu gwarancji rządowych), dotacje, pomoc techniczną - obecnie wszystko do celów walki z ubóstwem i finansowania rozwoju takich dziedzin życia społecznego jak ochrona zdrowia, edukacja, ochrona środowiska czy też rozbudowa infrastruktury. W zamian za to wymaga jednak pewnych działań politycznych, takich jak walka z korupcją, rozwój demokracji, czy też najważniejszego - rozwoju sektora prywatnego. Fundusze na udzielanie kredytów państwom słabiej rozwiniętym pochodzą ze składek państw członkowskich, spłaty przez państwa wcześniejszych długów oraz dzięki emisji obligacji na światowych rynkach kapitałowych¹³.

1. Zadania i misje Banku Światowego

Najważniejszą misją Banku Światowego jest ograniczanie ubóstwa na świecie poprzez pomoc najbiedniejszym krajom oraz stwarzanie odpowiednich warunków dla zrównoważonego rozwoju. W momencie utworzenia Banku Światowego jego głównym zadaniem była pomoc krajom europejskim w odbudowie po drugiej wojnie światowej. Obecnie do najważniejszych celów Banku Światowego należą (cele określone w Deklaracji Milenijnej ONZ):

- eliminacja ubóstwa i głodu
- działania na rzecz powszechnego dostępu do edukacji
- promowanie równości praw kobiet i mężczyzn
- redukcja śmiertelności wśród dzieci
- poprawa materialnych warunków życia
- walka z HIV/AIDS, malarią i innymi chorobami
- promowanie zrównoważonego rozwoju
- działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego¹⁴.

2. Grupa Banku Światowego

Termin Bank Światowy odnosi się również do trzech instytucji, które są powiązane ze sobą pod względem organizacyjnym, ale są niezależne finansowo. Łącznie określa się je mianem Grupy Banku Światowego:

- Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju (International Development Association, IDA) powstała w 1960 roku, skupia obecnie 161 państw. IDA udziela niskoprocentowych pożyczek najuboższym krajom świata (okres spłat pożyczek wynosi 30-40 lat z dziesięcioletnim okresem karencji). Środki IDA pochodzą z dywidend BŚ i spłat kredytów IDA.

- Agencja Międzynarodowych Gwarancji Inwestycyjnych (Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA), powstała w 1988 roku, skupia 152 państwa. Wspiera inwestycje prywatne w krajach rozwijających się oraz ubezpieczenia inwestycji od ryzyka ekonomicznego. Wspiera doradztwem rządy zabiegające o inwestycje prywatne. Rocznie gwarancje MIGA sięgają 2 mld USD.

- Międzynarodowa Korporacja Finansowa (International Finance Corporation, IFC) powstała w 1956 roku, skupia 174 państwa. Wspiera rozwój gospodarczy państw rozwijających się poprzez udzielanie bezpośrednich pożyczek dla sektora prywatnego. Nie są wymagane gwarancje rządowe (w przeciwieństwie do pożyczek BŚ). Rocznie Korporacja udziela pożyczek o wartości 2 mld USD. IFC ma także prawo do udziałów kapitałowych (do 30%) w przedsiębiorstwach, którym udziela pożyczek. IFC tworzy także konsorcja udzielające pożyczek¹⁵.

3. Kraje członkowskie Banku Światowego

Członkami Banku Światowego mogą zostać kraje należące do Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Liczba krajów należących do poszczególnych instytucji tworzących Bank Światowy: Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (IBRD) - 185 krajów - Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju (IDA) - 166 krajów - Międzynarodowa Korporacja Finansowa (IFC) - 179 krajów - Wielostronna Agencja Gwarancji Inwestycji (The Multilateral Investment Guarantee Agency - MIGA) - 171 krajów. - Międzynarodowe Centrum Rozrachunków Spornych z Tytułu Inwestycji (ICSID) - 143 kraje¹⁶.

4. Mechanizm podejmowania decyzji w strukturach Banku Światowego

Głównymi organami Banku Światowego, a więc wspólnymi dla IFC i IDA są: Rada Gubernatorów, Dyrektorzy wykonawczy (Dyrekcja) i Prezes stojący na czele Sekretariatu.

Formalnie każdy z tych organów ma oddzielne kompetencje i usprawnienia w odniesieniu do każdej z tych trzech organizacji według ich statutowych przepisów.

Ponieważ lista członków tych organizacji niecałkowicie się pokrywa, a także proporcje liczby głosów przysługujących poszczególnym członkom w głosowaniu ważonym nie są takie same, możliwe są komplikacje w organach kolegialnych (Rada Gubernatorów i Dyrektorzy

Wykonawczy). Z powodu dążenia do konsensu różnice te nie mają jednak istotnego znaczenia. Jeżeli chodzi o Sekretariat Banku Światowego, to IFC i IDA są obsługiwane przez specjalne wydzielone sekcje¹⁷.

Dalej przedstawię mechanizm podejmowania decyzji w Banku Światowym, który jest trzonem całej grupy Banku Światowego.

Rada Gubernatorów składa się z przedstawicieli wszystkich członków i zbiera się raz w roku. Uchwały zapadają przeważnie większością głosów w głosowaniu ważonym, przy czym każdy członek ma pewną wyjściową porcję głosów oraz po jednym głosie za każdą akcją w kapitale zakładowym. Tylko sprawy o szczególnej wadze, wymienione w statucie, wymagają odpowiedniej, kwalifikowanej większości, np. zmiany w statucie, cofnięcie decyzji o zawieszeniu w prawach członka, zwiększenie kapitału zakładowego.

Podobnie jak w MFW, funkcje operacyjne Banku Światowego znajdują się w kwestii Dyrekcji. Za względu na wysokość udziału w kapitale zakładowym i przypadający procent głosów [Chiny](#) same wybierają swojego Dyrektora Wykonawczego, co w praktyce oznacza, że dysponują stałym miejscem w Dyrekcji

18

Decyzje Dyrekcji zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu ważonym. W tym systemie podejmowania decyzji rozstrzygające znaczenie ma siedem mocarstw zachodnich: Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Niemcy, Japonia, Francja, Włochy i Kanada; w sumie dysponują one przeszło połową (52,18 %) głosów¹⁹.

Prezesami Banku Światowego zawsze byli mianowani przedstawiciele finansjery i działacze polityczni Stanów Zjednoczonych. W 1968 r. stanowisko to po G. Woodsie, byłym prezesie Banku Chicago, objął R. McNamara, były dyrektor wielkiego koncernu i były minister obrony, a po nim znowu wielki bankier, A. Clausen. Siedzibą Banku Światowego jest Waszyngton²⁰.

5. Polska w Banku Światowym

Polska była jednym z krajów założycieli IBRD. W 1950 roku jednak wystąpiła z niego, a ponownie jego członkiem stała się w 1986 roku. Polska należy także do IDA (1988 r. - data

przystąpienia), IFC (1987 r.), MIGA (1990 r.). Polska nie jest natomiast członkiem ICSID. Polska przystąpiła ponownie do BŚ (i MFW) w 1986 roku. Gubernatorem Polski w BŚ jest Prezes Narodowego Banku Polskiego. Obowiązek wykonywania warunków umów (spłat rat i odsetek) spoczywa na Skarbie Państwa. W latach 1990-1996 Polska otrzymała od BŚ kredyty o wartości 3.374 mld USD, z czego 46% stanowią pożyczki na dostosowania strukturalne. Mogą one zasilać budżet. Natomiast pożyczki na rozwój instytucjonalny sektora finansowego oraz dostosowania w rolnictwie mogą być skierowane na spłaty zadłużenia w Klubie Londyńskim (Polska wykorzystwała tę możliwość w 1994 roku). Środki przeznaczone do wykorzystania sektorowego są wykorzystywane w Polsce przez sektor energetyczny, transportowy, rolniczy, ochrony środowiska (w ramach Światowego Funduszu Ochrony Środowiska) i administracji²¹.

W roku 1997 opracowana została trzyletnia strategia pomocy BŚ dla Polski. BŚ uwzględnił w niej dążenia naszego kraju do struktur europejskich (podobnie czynił już od roku 1990). Stwierdzono, że dostęp Polski do międzynarodowych rynków kapitałowych polepsza się. Zaangażowanie BŚ się zmniejszało, także na rzecz instytucji związanych z Unią Europejską (np. Europejski Bank Inwestycyjny), a teraz (po uzyskaniu członkostwa w UE) funduszy strukturalnych. BŚ coraz słabiej jest zaangażowany finansowo, ale pozostał ważnym doradcą gospodarczym. Do 2000 r. BŚ skupiał swoje wysiłki na wsparciu wzrostu gospodarczego, rozwoju sektora prywatnego i ochronie środowiska.

Nowe projekty obejmują także modernizację kopalń, rozwój regionalny, rozwój autostrad. BŚ swoją obecność w Polsce łączy z pracą innych instytucji. W ramach Grupy BŚ z IFC. Polska jest największym partnerem IFC w Europie Środkowej i Wschodniej. Dotychczas wsparcie finansowe i pomoc techniczną otrzymywały projekty w sektorze telekomunikacji, handlu, gazownictwa i hutnictwa, min. projekt modernizacji Fabryk Papieru w Kwidzynie, plan rozbudowy sieci dużych sklepów Globi. Plany IFC w Polsce do roku 2000 zawierały realizację strategii BŚ (IFC jest jej współautorką). Istotnym elementem jest wsparcie sektorów wymagających dostosowań do wymogów UE. Plany obejmowały wsparcie prywatnych funduszy emerytalnych, prywatyzację i modernizację sektora stołowego oraz rozwój przemysłu rolno-spożywczego. Współpraca z MFW jest bardzo bliska (np. organy tych instytucji odbywają regularne spotkania). BŚ realizuje projekty wspólnie z EBI i EBOiR. Współpracuje także z funduszem PHARE (np. współpraca przy realizacji programów pomocowych dla regionów dotkniętych powodzią), USAid, brytyjskim Know How Fund²².

6. Bank Światowy a MFW

Zarówno Bank Światowy jak i MFW zostały założone w 1944r. na konferencji w Bretton Woods, w stanie New Hampshire. Celem obydwu instytucji z Bretton Woods, jak się je czasami określa było skierowanie gospodarki światowej na właściwe tory po II wojnie światowej.

Bank Światowy i MFW powinny być słusznie postrzegane jako partnerzy w popieraniu globalnego dobrobytu gospodarczego ,choć ich struktura, wielkość, oraz ukierunkowanie na kraje nie są identyczne. Np. do Banku Światowego mogą przystąpić zarówno kraje bogate jak i kraje biedniejsze, ale tylko biedniejsze kwalifikują się na pomoc z tej instytucji. Członkostwo w MFW jest warunkiem wstępnym przystąpienia do Banku Światowego.

Podczas gdy Bank Światowy pożyczka tylko krajom rozwijającym się , po usługi i środki MFW mogą się ubiegać wszystkie kraje członkowskie. W rzeczywistości aby Fundusz mógł spełniać właściwą rolę , w jego pracach musi uczestniczyć olbrzymia większość krajów. Ponieważ handel międzynarodowy i inwestycje przekraczają granice , prawie każdy kraj znajduje się w sytuacji kupującego i sprzedającego obce waluty dla finansowania importu i eksportu. MFW udziela również pomocy technicznej w zakresie makro-ekonomicznego sterowania oraz pomocy finansowej w zamian za zobowiązanie krajów do pożądanych zmian w polityce gospodarczej²³.

Podczas gdy Bank Światowy udziela pożyczek zarówno na reformę polityki jak i na projekty , MFW zajmuje się wyłącznie polityką monetarną i fiskalną swoich członków , mającą znaczenie na ich zdolność finansowania importu i eksportu - na ich bilans płatniczy. W trakcie regularnych konsultacji z funkcjonariuszami rządowymi udziela on zaleceń odnośnie zmian jakie należy poczynić w polityce , aby skorygować bieżące trudności czy uniknąć takowych na przyszłość . Udziela on również pożyczek krajom mającym krótkoterminowe trudności w bilansie płatniczym. I wreszcie, Fundusz zmierza do osiągnięcia pełnej wymienialności walut wśród krajów członkowskich w ramach systemu elastycznych kursów walutowych ,istniejącego od 1973r.

W warunkach swobodnej wymienialności walut handel i inwestycje pomiędzy krajami są znacznie ułatwione²⁴.

¹E. Chrabonszczewska, *Międzynarodowe organizacje finansowe*, SGH ,Warszawa 2005; s 78-81.

²Ibidem, s. 83.

³A. Budnikowski, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2006, s. 182 - 190.

⁴<http://www.imf.org/external/pubs/ft/aa/aa01.htm/>.

⁵E. Chrabonszczewska, *Międzynarodowe organizacje finansowe*, SGH ,Warszawa 2005; s 85-86

⁶<http://www.imf.org/external/about/govern.htm>

⁷Pod Red. J. Żabińska, *Rola Międzynarodowych Organizacji Finansowych w stabilizowaniu światowego systemu finansowego cz. 1* , Katowice 2005, s. 54-56.

⁸Ibidem, s. 80-86.

⁹A. Budnikowski, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2006, s. 170 - 175.

¹⁰<http://www.bankier.pl/wiadomosc/Rostowski-20-mld-USD-linii-kredytowej-dla-Polski-z-MFW-1937313.html>

¹¹http://www.rcie.lodz.pl/dokumenty/broszury/cie/bibl_miedzynarodowe_instytucje_finansowe.pdf

¹²E. Chrabonszczewska, *Międzynarodowe organizacje finansowe*, SGH, Warszawa 2005, s. 78-84

¹³Ibidem, s. 86-87

¹⁴B. Bernaś, *Finanse Międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006, str. 54-56.

¹⁵A. Budnikowski, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2006, s. 165-167.

¹⁶B. Bernaś, *Finanse Międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006, s. 63-65.

¹⁷J. Rymarczyk, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2006, s. 154-160.

¹⁸B. Bernaś, *Finanse Międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006, str. 92-93

¹⁹Źródło: The World Bank Report

²⁰K. Ząbielski, *Finanse Międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001, s.120-124.

²¹J. Rymarczyk, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2006, s. 170-174.

²²http://www.rcie.lodz.pl/dokumenty/broszury/cie/bibl_miedzynarodowe_instytucje_finansowe.pdf

²³J. Rymarczyk, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2006, s. 175-178

²⁴B. Bernaś, *Finanse Międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006, str. 73-76

Bibliografia

Książki:

1. B. Bernaś, *Finanse Międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
2. J. Rymarczyk, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2006.
3. E. Chrabonszczewska, *Międzynarodowe organizacje finansowe*, SGH, Warszawa 2005.
4. A. Budnikowski, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2006
5. Pod red. A..B. Kisiel - Łowczyk, *Współczesna gospodarka światowa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1999.
6. Zabielski K., *Finanse Międzynarodowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.
7. Pod Red. J. Żabińska, *Rola Międzynarodowych Organizacji Finansowych w stabilizowaniu światowego systemu finansowego cz. 1*, Katowice 2005.

Internet:

1. <http://www.rcie.lodz.pl>
2. <http://web.worldbank.org>
3. <http://econ.worldbank.org>
4. <http://www.imf.org>
5. <http://www.bankier.pl>

